

Regional Överenskommelse i Östergötland mellan Region Östergötland och civilsamhället/sociala ekonomin/idéburen sektor*

Avsiktsförklaring

Den offentliga och den idéburna sektorn har olika roller och funktioner. Region Östergötland och de idéburna organisationerna i Östergötland bidrar alla till ett demokratiskt samhälle och stimulerar samhällsutvecklingen utifrån sina respektive olikheter.

Överenskommelsen är en gemensam avsiktsförklaring avseende samverkan. Den regionala Överenskommelsen i Östergötland är ett dokument framtaget i en gemensam process mellan Region Östergötland och representanter från den idéburna sektorn som ger parterna ett gemensamt förhållningssätt att utgå ifrån.

Inom ramen för den regionala Överenskommelsen kan det offentliga och de idéburna organisationerna föra en kontinuerlig dialog, vilket gör kontaktytan mellan Region Östergötland och de idéburna organisationerna tydligare.

Dialogen inom den regionala Överenskommelsen kan i sin tur öka kvalitén på den välfärd som medborgarna erbjuds. Demokratin stärks genom att dialogen mellan Region Östergötland och de idéburna organisationerna är bred, och tidig samverkan bidrar till att lösa aktuella samhällsutmaningar.

Genom den regionala Överenskommelsen får också de idéburna organisationerna lättare att hitta varandra och knyta nya kontakter.

*I detta dokument används idéburen sektor som samlingsbegrepp

Syfte med Överenskommelsen

Den regionala Överenskommelsen mellan Region Östergötland och de idéburna organisationerna i Östergötland utgår från en gemensam värdegrund som baseras på alla människors lika värde och ett demokratiskt förhållningssätt.

Syftet med den regionala Överenskommelsen i Östergötland är att:

- skapa en utökad dialog mellan de idéburna organisationerna och Region Östergötland
- tillsammans hitta lösningar på samhällsutmaningar*
- underlätta samverkan som stärker demokratin samt ökar delaktighet och inkludering av idéburna organisationer
- öka kunskapen om respektive part, i syfte att skapa ett större förtroende och stärkt tillit mellan parterna

Överenskommelsens parter

Region Östergötland

Region Östergötland är en politiskt styrd organisation med ansvar för hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik samt med ett statligt uppdrag att driva regional utveckling.

Idéburna organisationer med regionalt perspektiv i Östergötland, som baseras på en demokratisk värdegrund

De regionala organisationerna inom idéburen sektor är fristående från den privata och offentliga sektorn. Varje enskild organisation har ett eget syfte och uppdrag, men gemensamt är att verksamheterna bygger på demokratiska värderingar och har samhälls- eller medlemsnytta som främsta mål. Organisationerna är inte vinstdrivande och är främst formerade i föreningar, kooperativ, studieförbund, trossamfund, stiftelser och liknande sammanslutningar.

Varje enskild regional organisation tar ställning till om den stödjer och undertecknar överenskommelsen.

*I FNs mål för hållbar utveckling, även kallad agenda 2030, beskrivs dagens globala samhällsutmaningar. Dessa har av regering och riksdag fått nationella prioriteringar. På motsvarande sätt fastställs regionala prioriteringar för samhällsutmaningar i den Regionala utvecklingsstrategin (RUS). RUS kommer att utgöra en samlad strategi för regionens utvecklingsarbete och vara vägledande för kommuner, region, statliga myndigheter, näringsliv och den idéburna sektorn.

Organisering och samordning

Överenskommelsen utgör en grund för samverkan. Samverkan sker inom olika verksamhetsområden och på olika nivåer.

Samverkanstrappan

I Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen* beskrivs hur medborgare genom sitt engagemang i idéburna organisationer kan medverka i politiska beslutsprocesser. Nivåerna i samverkanstrappan kan tillämpas i alla steg i beslutsprocessen och ska ses som ett stöd vid val av strategier och aktiviteter för att uppnå uppsatta mål.

Samverkansnivåerna beskriver inte en inbördes process. Det betyder att all samverkan mellan det offentliga och de idéburna organisationerna inte behöver utmynna i partnerskap.

*Europarådets INGO-konferens 1 oktober 2009

Det arbete som knyts till den regionala Överenskommelsen i Östergötland ska ha en tydlig rollfördelning där det framgår vad som förväntas av respektive part. Information och material som tas fram inom Överenskommelsen ska vara formulerade på ett enkelt, tillgängligt och lättförståeligt sätt.

Ett fortsatt arbete inom den regionala Överenskommelsen kräver organisering och samordning, gemensamt och av varje part.

Överenskommelsens principer

Självständighet och jämbördighet

Överenskommelsen i Östergötland sluts mellan parter som är jämbördigt ansvariga för arbetet inom Överenskommelsen, med hänsyn tagen till parternas särart. Idéburna organisationer formulerar sin verksamhet utifrån sin identitet och värdegrund. De ska kunna ha en kritiskt granskande roll som röstbärare och opinionsbildare utan att riskera samverkan eller sitt ekonomiska stöd i förhållande till den offentliga verksamheten. Region Östergötland är en politiskt styrd organisation som utifrån grundlagen har ett befolkningsansvar.

Genom Överenskommelsen verkar parterna för ökad öppenhet och insyn, ökat medborgarinflytande samt ökad mångfald. Detta ökar förutsättningarna för att tillsammans hitta lösningar på samhällsutmaningar genom nya arbetsätt och tillvaratagande av människors engagemang och drivkraft.

Dialog och information

För att uppnå syftet med Överenskommelsen krävs en kontinuerlig dialog. Dialogen utgår från aktörernas förutsättningar och samverkansformerna är öppna, regelbundet återkommande och präglas av ett inkluderande förhållnings- och arbetsätt. Ett inkluderande förhållnings- och arbetsätt innebär att kommunikation i skrift, tal och möten i möjligaste mån sker på ett för alla parter tillgängligt och begripligt sätt. För detta har alla parter ett ömsesidigt ansvar. Information om Överenskommelsen och dess resultat ska finnas tillgängligt för de som bor, lever och verkar i Östergötland.

Kvalitet och utvärdering

För att säkerställa kvaliteten i arbete kopplat till Överenskommelsen krävs kontinuerlig uppföljning. Inom Överenskommelsen ska parterna enas om vilka kvalitetskrav som ska gälla och hur ofta uppföljning ska ske för den verksamhet som utförs. Uppföljning och utvärdering sker med respekt för parternas särart, olika perspektiv och förutsättningar.

Långsiktighet

Genom den regionala Överenskommelsen skapas förutsättningar för långsiktighet genom tydlig gemensam målbild, vision och handlingsplan. Det kräver samsyn och förankring inom regionpolitiken, som ger förutsägbarhet avseende planering och genomförande av verksamhet kopplat till Överenskommelsen.

Långsiktighet kräver att parterna var för sig skapar hållbara strukturer som möjliggör fortsatt arbete i enlighet med den regionala Överenskommelsens intentioner.

Parterna måste ta ömsesidigt ansvar för att sprida kunskap om, och förankra arbetet med, Överenskommelsen inom den egna organisationen.

Öppenhet

Inom den regionala Överenskommelsen skapas förtroende och tillit genom ömsesidig öppenhet. En förutsättning för öppenhet är att ha kunskap om, samt respekt och förståelse för, varandras uppdrag och förutsättningar. Arbetet sker gemensamt, över gränserna för olika verksamhetsområden, enheter och organisationer på ett ändamålsenligt sätt.

Mångfald

Den regionala Överenskommelsen i Östergötland bygger på jämlikhet och inkludering, där mångfald är en tillgång. Det innebär att olikheter tas tillvara för ökad delaktighet. Det kräver respekt för varandras olika förutsättningar.

Inom Överenskommelsen lyfts aktivt de utmaningar som kan uppstå när olika perspektiv möts med en tro på att detta innebär utveckling och ökad förståelse.

Innovation

Sociala innovationer växer fram som reaktion på samhällsutmaningar.

Inom Överenskommelsen uppmuntras ett innovativt förhållningssätt både i hur parterna samverkar och i utvecklingen av nya lösningar på samhällets utmaningar.

Det innebär att ta höjd för det oväntade och oprövade samt ha mod att utmana.

Texten är bearbetad av medlemmar i arbetsgruppen för Överenskommelsen:

Göran Denitton

Alexandra White

Annika Larsson

Monica Ulriksson

Margareta Wandel

Pia Tingvall

Ellen Larson

Oscar Orlenius

Camilla Carlsson

Omarbetning efter remissvar (32 svar) av:

Göran Denitton

Alexandra White

Annika Larsson

Margareta Wandel

Ellen Larsson

Oscar Orlenius